

Eskov Nyt

Kontaktblad for grundejerforeningen og vandværket

Eskov Strandpark

www.eskovstrandpark.dk

Nr. 4

november 2013

26. årgang

GLÆDELIG JUL OG
GODT NYTÅR

VENLIG JULEHILSEN
BESTYRELSEN

Annoncepriser:

pr. 1/8 side
(som denne rude)

250 kr. for en årgang
à 4 numre

JEBJERG - SELDE TAXI
2016 2345

Søren Østerbæk
Søndergårdsvej 19 • 7884 Fuir

9759 3165

Også handicapkørsel

Tlf. 97 59 70 96

v/Allan Dalby
Savværksvej 4 . Junget
7870 Roslev

AB MONTAGE

v/Aksel Bertelsen, Østerled 11
Værksted: Floutrupvej 2, Selde

**Tømrer- & snedkerarbejde
glasarbejde
aluminiums- & kunststofvinduer**

9759 6217 • Bil 4028 3947

EL-97 59 60 25
installatør

A. Kirkebye Poulsen's eftf.
Klokkevej 4, Roslev

- ✓ EL-installationer
- ✓ EL-artikler
- ✓ Data - EDB - Telefoni
- ✓ Salg og service af hårde hvidevarer

TØMRERMESTER
JENS KR. LYNGGÅRD PEDERSEN

Søborgvej 3, Floutrup, 7870 Roslev

97 59 64 15

LIGE MIDT I OMRADET

Johannes Jørgensen

Plæneklipping.
Fældning af træer.
Arbejde med: Rendegraver,
minidozer, frontlæsser.
Levering af sand & grus.

97 59 60 14

Træffes kl. 12 eller kl. 18 - 19.30

Fra Formanden

Endnu en sæson er ved at være slut, og vinteren nærmer sig med hastige skridt.

Men vi har haft en rigtig god sommer, og der er mange mennesker, der har nydt vores flotte område!!

Vi har fået meget ros af mange mennesker.

Vores badebro er blevet brugt meget flittig.

Det ville være skønt, om vi også kunne få en krabbebro, vi ønsker os også en gynge til mindre børn, det bliver der nok også råd til.

Men vores dræn har kostet mange penge og det ser ud til at det fungerer rigtig godt.

Jeg vil gerne rose folk for at de er gode til at holde de grønne områder ud mod vejene, der er nogle enkelte stykker på Kystvejen, der kunne gøre det bedre.

Kystvejen er jo det første man ser af området, så tænk over det!

Så er der det med de høje træer, der er mange, der siger; hvorfor skulle vi fælde vores træer, når der er nogle, der bare kan lade deres gro og jeg forstår dem godt, men der er nogle, det er nemt at snakke med og nogle man ikke kan snakke med.

Så dem jeg har snakket med om høje træer (folk ved selv hvem jeg mener) får en frist til den 1. maj 2014 til at få dem fældet. Efter den tid kommer HEGNSSYNET på og det kan koste penge.

Det var lidt ros og lidt ris, men jeg ønsker Jer alle en glædelig jul og et godt nytår og glæder mig til at se Jer næste år til endnu en god sæson.

Med venlig hilsen

Verner Hansen

Hunde SKAL FØRES I SNOR

uanset om det er vinter
eller sommer

MIDT PÅ UGEN

Ugeavisen **MIDT PÅ UGEN** kan
afhentes gratis ved Købmanden
i Junget og Brugsen i Selde

Reklamer og tryksager ...

Kreative og målrettede reklamer, tryksager og annoncer, der skiller sig ud, fra første idé til det færdige produkt. Udarbejdet i et ensartet og genkendeligt grafisk design, så der altid er en rød tråd hele vejen igennem.

Demuth
GRAFISK BUREAU
Tlf. 8687 7696

www.demuthgraphic.dk

Layout og produktion:
Demuth Grafisk Bureau
Oplag: 340 eksemplarer

Eskov Nyts redaktion:
Bestyrelsen

Bestyrelsen er ansvarshavende.

Deadline for næste nummer er
20. januar 2014.

JC MALERFIRMA

Alt malerarbejde udføres!

Tlf. 2513 3124

"Ring og få
et uforpligtende
tilbud"

Floutrupvej 1 · Selde
7870 Roslev

bror
Futterup
salg & rep. af biler

Også undervognsbehandling!

Tlf. 97 59 50 05

Stenslag, service, reparationer,
syn, aircondition og meget
mere - spørg os!

AutoMester
- den klarer vi!

SUDD
ANTI-RUST

N.S. Montage - Junget

v/Niels Chr. Sørensen
Fjordvej 93, 7870 Roslev

Jeg udfører mindre opgaver og sælger reservedele.
Kun efter aftale på tlf. 2016 1701 - 9759 7074

Ved større opgaver henviser og samarbejder jeg med Kims VVS aps, tlf. 9759 7102

Arbejde med rendegraver, minigraver og fræser udføres

Sand og grus leveres
Ring på tlf. 2237 1714
Johs. Andersen

Udlejning af feriehuse ved Limfjorden

Feriepartner Limfjorden
Din garanti for en god udlejning

Feriepartner Limfjorden
Hasselvænget 1 · 5500 Middelfart
Tlf. 6441 2322

www.feriepartner-limfjorden.dk

Planlagte aktiviteter i 2014

Markedsdag

lørdag d. 21. juni

Skt. Hansfest

lørdag d. 21. juni

Sommergrillfest

fredag d. 18. juli

Planlagte aktiviteter i 2014

Arbejdslørdag

d. 10. maj

Generalforsamling

lørdag d. 31. maj

Fra Eskov Strandpark Vandværk

Vinteren nærmer sig hastigt, så husk at lukke for vandet til sommerhuset i brønden og sørg for at få tømt vandinstallationerne (se næste side).

Hæld lidt frostvæske i gulvafløb, vandlåse og toilet-kumme. Det er både dyrt og ærgerligt, hvis et vandrør frostsprænges.

Husk også at aflæse vandmåleren inden nytår.

Den Grønne Café * kom og oplev den hyggelige atmosfære i caféen (husk bordbestilling).

Kage, smørrebrød og sandwich også som take-away * ring og bestil.

Hytter * Stor legeplads

Junget Strandcamping

Jungetgårdvej 3, 7870 Roslev, tlf. 97 59 72 99

www.jungetcamping.dk . info@jungetcamping.dk

Fur Færgekro

Altid
friskfanget fisk
på menuen

Tlf. 97 59 30 02

Æ`Tømmer

Din Professionelle Tømrer

V/ Bent L. Petersen
Skivevej 26, Selde
7870 Roslev

Tlf 20137084

Party grill kan lånes
Afrentes og afleveres rengjort.

Kontakt Verner Hansen,
Eskovvej 13
Tlf. 9759 6912

Støt vore annoncører
— de støtter os ...

Sol og Have
V/Peter Gedsted Hansen
Batumvej 3 Åsted
7870 Roslev
Tlf. 24824816

**UDFØRER
GRÆSSLÅNING
FOR PRIVATE OG
GRUNDEJER-
FORENINGER**

- EL-INSTALLATIONER
- EL-REPARATIONER
- EL-VARME
- EL-ARTIKLER
- HÅRDEHVIDEVARER
- VARMEAUTOMATIK
- VARMEGENVINDING
- ALTERNATIV ENERGI
- VINDMØLLER
- Tilbud u. forbindelse

97 57 40 12

holger@el-fagmanden.com

MOBIL: HOLGER 40 84 40 12 JENS 20 93 40 12

Har du et problem med selv at få fældet træerne?
— kan du kontakte Verner Hansen, Eskovvej 13
Tlf. 97 59 69 12

Han hjælper gerne med vejledning.

Stål & VVS

tlf.: 97 59 71 02 fax: 97 57 47 87
Roslevvej 41 - 7870 Roslev
kimsvvs@kimsvvs.dk - www.kimsvvs.dk

**SPISESTED M/UDSIGT
STOR GAVEBUTIK
SELSKABER (80 PERS)
OVERNATNING I HYTTER**

Åben fra kl. 11.00
alle dage i juni, juli, august
samt weekends 9/4-31/5
10 km fra Eskov Strandpark

Alle former for inddækning - Kviste Tagrender Skorstene

THORUM BLIK
-håndværk til tiden

Torben Dahl
Østerled 9, Selde, 7870 Roslev
Tlf. 3051 0424

Sundsørevej 4, 7870 Roslev
Tlf. 9757 8133
v/færgen til Hvalpsund
www.sundsoerehus.dk

Galleri da Winti

Galleri da Winti i Selde åbnede 1. maj 2011.
Sommer-café, kunstudstilling, trådløst internet,
lokaler til fester, møder, koncerter.

www.galleridawinti.dk

Hjælp til bekæmpelse af muldvarpe

Kontakt:
Verner Hansen
Eskovvej 13
9759 6912

HUSK

- at meddele adresseændringer til ENERGIMIDT
- at aflæse el- og vandmålere 1.1.

DanCenter mangler feriehuse til udlejning ved Limfjorden

Vi er både interesseret i ejere, som vil leje ud hele året og ejere, som kun vil udleje nogle få uger i højsæsonen.

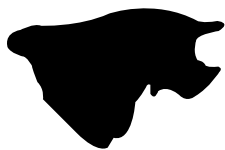
Vi passer godt på dit feriehus. Du får afregning forud og vi garanterer for aftalte lejemål. Vi sørger for nøgleudlevering/aflevering og udfører lejeskiftekontrol efter hvert lejemål.

Ring og få en snak om dine muligheder.

DanCenter Limfjorden

Svend-Erik Pedersen
Tlf. 9748 5320 / mobil 4027 9420

SKAL DU SÆLGE —
SKAL DU VÆLGE

poul olesen

uafhængig ejendomsmægler m.d.e

7884 fur **97 59 32 68**

ALT I SKOV-HAVE-PARK MASKINER
**AUTORISERET HUSQVARNA OG MTD
FORHANDLER**

Grønning Smede- og Maskinforretning K/S

v/Peter S. Dam og Peter Mejlhede – Aut. Deutz Fahr-forhandler

Åkjærvej 86-88 Tlf. 97 58 40 08

Grønning

7870 Roslev

Fax 97 58 41 11

www.gronningsmede.dk

Mobil:

Peter Dam

22 29 09 64

Peter Mejlhede 29 91 82 81

Entreprenørfirma a/s

Bo Ericsson

www.entreprenorfirma.dk

Tlf. 97 57 12 63

Panasonic Center

TV-gaarden

Thorum 97 59 70 21

SALG AUDIO TV

www.tvgaarden.dk

ANTENNE & SATELLIT SERVICE

Porto

ENERGIMIDT

+++0003+++

Tietgensvej 2-4
8600 Silkeborg

Meddelelse om flytning til EnergiMidt

Dato for aflæsning: _____

Aflæsningsadresse:		Installations nr.:
Aflæsning på vand	Måler nr.:	Målerstand:
Aflæsning på el	Måler nr.:	Målerstand:

FRAFLYTTER:

Navn:	
Ny adresse:	
Fraflytningsdato:	

INDFLYTTER:

Navn:	
Tidligere adresse:	
Indflytningsdato:	

Med venlig hilsen

gerne blokbogstaver

dato

underskrift

Angående adresser

Jeg kan se, der er mange, der har forkert adresse på deres sommerhus. I skal have deres private adresse på, så vi kan finde frem til den ved **indbrud og stormskader** på **sommerhuset**.

I skal bruge siden fra Enegimidt (på de 2 foregående sider) til at ændre adressen.

Jeg laver et eksempel.

Eskovvej 130 så skal adressen i adresselisten ikke være Eskovvej 130.

Men hvor I bor fast for eksempel Østerbro 7, 7400 Herning

Får I ikke Eskov Nyt sendt til jeres hjemadresse, så er der noget galt.

Se og få det i orden.

Venlig hilsen

Verner Hansen

Formand

Anlægsgartner og Kloakmester

Lyng Madsen

Eskovvej 100 • mobil 2033 6026 • www.hks-aps.dk

Alt i fliser • Stendiger • Græssåning • Drænarbejde
Minigraver • Beplantning • Salg af planter
Kloak tv • Kloak / Nedsivningsanlæg

Langs oldtidsvejen ...

Margueritevejen - fra Grætrup til Branden og Sæbygårds Hage

Af Knud Erik Jakobsen, Risum

Først i slutningen af 1800-tallet fik Danmark en egentlig vejlov, efter hvilken der skelnedes mellem offentlige og private veje. Samtidig indledtes et stort arbejde med at omlægge og udrette de offentlige veje.

Før den tid fulgte vejene vandskellene og de terrænforhold, der gjorde det muligt at komme frem. Kun hvor der var store besparelser i køretiden eller når anden mulighed var udelukket, vovede de vejfarende at krydse vandløb og sumpet terræn.

Færdselen skabte vejene, hvor behovet var - ofte som simple hjulspor, der ved vanskelige passager hævledes ned i bakkerne. Hvor et ældre spor var opkørt og ufarbart, blev et nyt snart taget i brug.

Østsallings hovedlandevej førte fra Skive over Hagens Mølle op over skrænten ad de mange nedslidte vejspor ved Ridebanen i Ø. Lyby (se Skiveegnens Jul 1994) - til vadestederne, senere vandmøllerne, ved Lyby strand. Videre over Ø.Grønning og Nørgaards mark gennem Breum til den centralt beliggende Breum Kilde, hvor den øst-vestgående vejforbindelse mellem

færgestederne ved Sundsøre og Sallingsund krydses. Kun de bevarede oldtidshøje sammen med overpløjede højkrækker viser os idag de gamle vejforløb.

Mens denne del af oldtidens og middelalderens færdselsrute gennem Østsalling i århundredernes løb har fundet andre spor, fører fjordvejen øst om Brokholm sø gennem Thise og Grætrup (se Skiveegnens Jul 1995) fortsat trafikken mod Selde og færgestedet ved Branden. Langs den gamle oldtidsvej viser enkelte gravhøje endnu den sikre vej, medens andre overpløjede anes som bakketoppe på begge sider af den nu med asfalt forsegledede rute.

Når vi fra Brokholm og Grætrup kirketomt kører videre ad denne vej mod nord, følger vejen det gamle skel mod Jungetgårds mark til Junget by, hvor vi drejer fra vejen mod Junget strand. På vejen mod badestranden standes ved Jungetgård.^{1,2}

Et kik ind på gårdspladsen viser den gamle hovedbygning, opført fra 1548. Gården er endnu delvis omgivet af grave, ved hvis afløb mod SØ der engang lå en lille vandmølle.

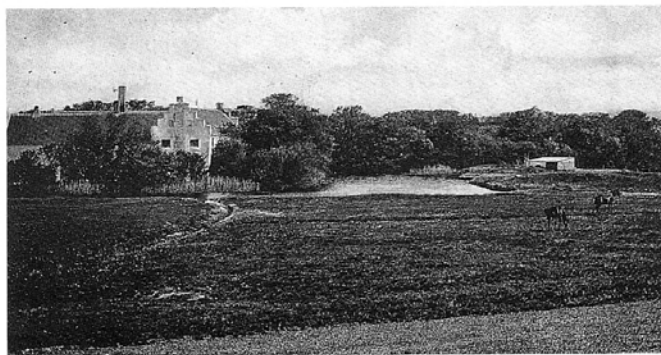
Det oprindelige herregårdsanlæg bestod af to fløje, bygget af munkesten på kampestenssokkel i en vinkel mod syd og øst. Mod vest fandtes en spærremur med spor af vægtergang.

I 1800-tallet rejstes vejrmøllen ved vejen ovenfor bakken, i Junget by. Lige nord derfor lå Junget Teglværk med tilhørende lergrav. Teglværket er sporløst forsvundet, og af møllen findes kun det gamle møllerhus - nu campingplads.

Det er muligt at få et godt udsyn over Jungetgård, når man går ad markvejen vest og syd for gården til stranden. Derfra kan stranden følges mod nord til Junget strand. Det er også muligt at gå langs stranden ca 3 km mod syd til Grætrup kirke.

Fra parkeringspladsen ved Junget Strand bør man gå en tur ad stien gennem Junget Krat.

Øverst på skrænten fører en rute mod »Urhøjene«. Derfra gennem dalen til fjorden, hvorfra stien fortsætter langs kysten tilbage til parkeringspladsen.

Jungetgård med voldgrav, set fra syd, 1910

Udsigt fra Urhøje over fjorden mod Himmerland. På den lave bakke med hestene anes en af »danseringene«. Til højre »Kongebakken« og Junget Krat. Foto 1937, Jonals Co

Fra Urhøjene - Østsallings højeste punkt, 51,8 m over fjorden - er en storslået udsigt over bakkerne og skoven mod nord; over fjorden mod Livø, Fur og Himmerland, og mod syd og øst ind over Salling.

Syd for de to høje huler en dyb molergrav sig fra vejen hen under højene. Her graves moler fra 1938 og endnu i 1960'erne, og nye graveplaner i området har medført ønsker om istedet at sikre området som natur og rekreativt område. Også ved kysten ses moleren som hårde flager under vandet.

Ved højene fandtes under 2. verdenskrig en tysk observationspost, og der graves skyttegrave i og ved højene.

I dalen nedenfor bakkerne fandtes tidligere to ringformede volde, klædte med grønsvær.

Ifølge lokale oplysninger lå den øverste ring lige under bakken ved Urhøje på en slags afsats. Denne ring, der havde en diameter under 10 m, blev dækket af overjord fra molergravningen tæt derved i midten af eller sidst i 1950'erne - trods protester.³

Den anden ring ses svagt på et foto fra o. 1937 på den flade bakke længere nede i dalen. Denne ring ligger endnu umiddelbart nedenfor fyldaflejringen.⁴

Længere mod nord, i skoven på »Jungetøre«, hvor der tidligere var hede, skal der ligge endnu en ring og et firkantet felt indrammet af ca 1/2 m høje volde.

Gudmund Schütte fortæller i Skivebogen 1915 om de to ringformede volde, at den største ring af professor Osvald Müller (i Bombay, en brodersøn til kaptajn Müller på Astrup) - døbt »Astrid« efter hans hustru, datter af Jungetpræsten Niels Langballe. Den mindste ring kaldte han »Rigmor« efter hendes søster.⁵

Ifølge Schütte foretog Oldnordisk Museum i 1914 en udgravning i ringvoldene - uden dog at finde noget. Heller ikke en lokal gravning i ringen i 1946 afslørede andet end opkastet jord. Der er således næppe tale om oldtidsbebyggelse eller lignende. Derimod snarere om færefolde lig dem, der kendes fra Italiens højland og fra Sydeuropa. Her samles færene om aftenen og til klipning m.v.

Netop bakkerne ved »Eskov« og Junget har egnet sig godt til færehold.

Bakkerne nord for Junget Krat med udsigtspunkterne var tidligere et yndet udflygtsmål, hvor der angiveligt også engang i forrige århundrede er afholdt »liegstow«. Ringene betegnes da også i lokalbefolkningen som »danseringe«.

Bevoksningen på skrænterne mod fjorden anses for dansk »urskov«; med krat af tjørn og hassel. Her gror bl.a. vild vedbend, ramsløg og gøgeurt.

Nord i Junget by ligger Junget Kirke. Den senmiddelalderlige forlængelse af kirkeskibet mod øst indeholder formodentlig kvadre og munkesten fra den i 1552 nedrevne Grætrup Kirke, der nok også har leveret sten til bygningerne på Jungetgård (se Skiveegnens Jul 1994). Et lille stykke vej NØ for kirken lå forhen Junget Præstegård.

I 1646 mageskiftedes jorden med »Gammel Jungetgård« syd for byen, hvor præstegården endnu ligger på en lav forhøjning, omgivet af sin egen jord og med eget ejerlav.⁶

Udsigt fra Urhøje over fjorden mod Himmerland. Til højre opfyldt fra molergravningen i 1950-erne. Umiddelbart neden for bakken findes den ene af »danseringene«. I baggrunden »Kongebakken« og Junget Krat. Foto 1995.

*Junget præstegård o. 1910.
På bænken i midten sidder
Johanne og Niels Langballe,
ved brønden til venstre døtre-
ne Astrid og Rigmor. Studen-
ten med cyklen er sønnen
Knud.*

En formodning om, at hér var engang Jungetgårds gamle placering er aldrig blevet arkæologisk undersøgt, og kan hverken be- eller afkræftes, men et ubefæstet Jungetgård kan udmærket have haft sin gårdsplads hér i tiden efter 1393, da dronning Margrethe fik gennemført sit forbud mod private, befæstede gårde, for umiddelbart efter adelsstandens nye privilegier fra 1490'erne at være flyttet - med volde og grave - til den nuværende placering. Et ældre voldsted for gården kendes ikke, ligesom præstegårdens gamle placering idag er ukendt.

Ved »Bundgård« på vejen mod Floutrup passeres molergraven ved Urhøjene. Også herfra er det muligt at gå ad en sti langs graven til udsigtspunktet, bakkerne og Junget Krat.

I Flovtrup er, som ved Urhøje, en storslået udsigt. Først over fjorden, bakkerne mod syd og skoven på Jungetøre. Dernæst mod nord over Kjeldgaard, Selde Vig og Fursund.

Højkræfter af bevarede og overpløjede høje fortæller, at her var oldtidens hovedlandevej - på højderyggen sydfra til Selde sogn og færgestedet ved Fursund.

Ad vejen til sommerhusområdet »Eskov Strandpark«, hvor tidligere enestegården »Eskovgaard« havde sine jorde, er der adgang til fjorden, badestranden og til stinettet i skoven.

Ifølge Pontoppidans »Danske Atlas« (1768) havde også »Eskovgaard« engang adelige beboere, men noget voldsted kendes ikke.⁷

Herregården »Kjeldgaard«s nuværende hovedbygning ligger formodentlig på - eller nær den gamle borgplads, der endnu er omgivet af grave, der mod ladegården endog er dobbelte. Hovedbygningen er opført 1787 af grundmur; i eet stokværk med kvist og to fløje af bindingsværk.

I haven mod NØ findes spor af murværk og grave, hvor den gamle borg med tårn og spir skal have stået endnu i 1700-tallet. Et ældre voldsted for en befæstet væbnergård fra 12-1300-tallet kendes ikke.

Ifølge sagnet blev Kjeldgaard i 1534 indtaget af Skipper Clement, og ved reformationen 1536 var herregården i Viborg-bispens besiddelse.^{1,2,7}

Den gamle hovedlandevej - oldtidsvejen - gik i gamle dage direkte vest om Kjeldgaard, gennem en dal og forbi det nu forsvundne »Bjørhus«, hvis tomt ligger lige øst for den omfattende højgruppe ovenfor færgestedet.

Over dette vejspor mod vest ligger den anselige »Lundhøj«, hvorfra der, ligesom fra højerne på bakken ved Branden er en smuk udsigt over Fursund, Selde Vig, Nordsalling og Fur. På et højedrag mod syd ses Selde kirke.

I tilknytning til den gamle vej eller måske på bakken ved »Lundhøj« lå i middelalderen en kirke: »Lund Kirke«.^{1,8}

Om denne kirke fortæller Pontoppidans Danske Atlas, at »førend Selde Kirke blev bygt, har fordom, efter Traditionen, staaet en Kirke paa Kjeldgaards Mark, kaldet Lund Kirke. Bakken, som den har staaet paa, hedder endnu Lund-Høj«.⁷

Nær stedet er en kilde, der muligvis har været den hellegilde, som har givet navn til herregården »Kjeldgaard«. Helligkilde-navnet er dog idag knyttet til en anden kilde ca. 100 m sydøst for gården. Kilden forsyner voldgravene med vand, og det fortælles, at den i tidligere tid har været besøgt, men i umindelige tider er dette dog ikke sket.

Kirken kan muligvis have været en valfartskirke - eller et vejkapel. Men ligesom Grætrup kirke kan formodes

anlagt af Brokholms tidligere ejer, kan Lund kirke godt have været tilknyttet storbonden i »Kildegården«.

Ethvert spor af denne kirke er tidligt forsvundet, og kirkens sikre placering er p.t. ukendt.

Selde Kirke er i middelalderen (1500-tallet) udvidet mod nord med kapel (eller korsarm) af granitkvadre og fundamentsblokke fra en anden kirke, der efter min opfattelse godt kan være »Lund Kirke«.

I 1681 besluttedes det, at der skulle være en ordentlig færge fra Fur til Salling, for i påkommende tilfælde at føre rytteriet fra ryttergodset på øen over Fursund.

Hvornår denne færgeforbindelse er etableret vides ikke, men 30 år senere er der første gang opkrævet personskat til færgen.

18. nov. 1766 fik Fur's daværende ejer, Peder Enevold Bræes til Kokedal den ældst kendte kongelige færgekoncession på færgeriet.⁹

Siden blev overfarten privatiseret. Færgen havde fortsat hjemsted på Fur, og der måtte fra Branden signaleres efter færgen. Her var en kongelig privilegeret kro, hvor man kunne vente.

I 1908 byggedes de første brohoveder, og den første dampfærge »Slejpner« aflyste rofærgen. Selv om der ikke var den mindste antydning af havn ved Branden inden 1908, var der til tider en livlig trafik. I robåde hentedes varerne fra de store både, der måtte ligge ude i sundet, for derefter at blive stablet på stranden, inden de fragtedes videre til købmændene i Selde.

Selde kirke set fra nord. I forgrunden Selde grusgrav, hvor der senere blev anlagt kolonihaver.

Foto ca. 1917: L.J. Østergaard, Selde.

Fra Branden udskibedes korn fra hele Salling; - til udlandet og til købmændene i Ålborg. Selde havde en tid hele tre tømmerhandlere. Tømmeret kom fra Norge og sænkedes fra skibene i vandet. Stabet i lag blev det staget i land og påny stablet på landingspladsen.

I 1914 var der planer om en privatbane fra Branden til Sundsøre færgested, og med videre forbindelse til statsbanen i Jebjerg, men planen måtte endeligt opgives i 1920.¹¹

Fåreklipning på Eskov i 1916. Fårene blev først vasket i slagtekarret, derefter tørret og klippet.

Personerne er siddende fra venstre Marie Balling, Kirsten Marie Petersen, Mathilde Børsting og Susanne Bitch, der var gift med købmanden i Møgelthorup.

Stående fra venstre er det gårdmandskonen Maren Jensen, vognmand Evald Espersen og Johannes Andersen. Foto: Østergaard, Selde

*Fur Sund, tegning af maleren Hans Smidth i: Danmark i skildringer og billeder, udg. af M. Galschiøt, Kbh. 1887.
Rofærgen er på vej over Fursund til færge- og udskibningsstedet ved Branden.*

Umiddelbart efter at have forladt området ved Branden brohoved og færgestedet, kan vi gøre et stop lige efter pladefabrikken. En grusvej går herfra et kort stykke op i bakkerne; eller man kan køre ad vejen til kommunens nye rensningsanlæg. Bakkerne er stærkt tilgroede med krat, og en stor del af arealet er indhegnet som dyrepark; men det er da muligt mellem de tætliggende oldtidshøje på bakken at få et smukt udblik over færgestedet og Fursund. Gennem området og helt til kanten af skrænten løber et højt markdige, - skeldiget mellem Kjeldgaards- og Selde bys jorder.

Efter at have nydt udsigten, kører vi - langsomt - langs Selde Vigs bu.

Inden byen (ved det gamle rensningsanlæg) er det muligt at gå til vigen. Øst for vejen fandtes engang en lille vandmølle, men intet spor er nu tilbage. Højest i Selde by kan man derimod endnu finde Selde mølles tomt, der som en anelig høj rager op overfor Fursundhallen.

Møllen blev nedrevet trods lokale forsøg i 1949 på at få den bevaret og indrettet som vandrehjem. Idag burde møllehøjen sikres offentligheden som et lille anlæg. I Selde kan den videbegærlige supplere sit kendskab til egnen ved et besøg på Sundsøre Lokalhistoriske Arkiv. Ved præstegården drejes fra Furvejen ad Margueritevejen langs vigen mod vest. Også her kan man, ved den gamle fiskersti på Selde Rimmer, parkere og gå til vigen, der her er meget lavvand.

Hvor vejen deler sig mod Risum og Åsted kører man over en lav banke, omgivet af lave, våde enge. Her lå formodentlig i middelalderen selvejergårdene Risum Elkjær og/eller Risumgård, der 1564 blev overtaget af kronen og 1573 underlagt Østergård gods, hvis ejer var Iver Krabbes enke, Magdalene Banner, der foruden Østergård ejede Krabbesholm - og havde Skivehus slot og len i pant til 1572.¹²

Banken synes at have haft en omkransende lav vold. En forhøjning mod vest kunne udlægges som pladsen for et barfred. Over banken forbindes vejene til Åsted, Risum og Selde. På højdedraget syd for Elkjær og

Risum angiver en høj række oldtidsvejens forløb mellem Selde og Åsted.

Følger man Margueritevejen mod Risum, kommer man efter en omvej over bakken på ny nær fjorden ved broen over Hinnerup Å ved Torp.

De mere uforsigtige bilister, cyklister og gående kan vove den gamle indgrøftede, men slet vedligeholdte engvej under bakkerne, ved hvis vestende en ur-gammel offentlig vej inden broen fører langs åen til fjorden.

Det er muligt derfra at følge kysten tilbage mod Risum. Det kan dog i våde perioder være endog meget svært at finde en sti over engene til den faste vej!

Ved Hinnerup Ås udløb i Fursund lå det gamle udskibningssted »Akselhavn«.^{2,13}

Fjorden ud for stedet har en god dybde, og her er mindre strøm end i Fursund ved Branden.

Navnet sigter til udskibning af varer, som er tilført fjorden ved åmundingen på vogn (»akslar«). I midten af 1800-tallet modtog herregården Østergård i Åsted to gange om ugen varer fra landingspladsen ved Akselhavn. Men også købmændene og handlende i Selde har haft interesse i stedet.

Ca. 200 m fra fjorden og lige så langt ude i engene fra den nuværende vej over broen ved Torp er - formodentlig i middelalderen - anlagt en stenki, der førte strandengenes vand under vejen til åløbet.

I 1878 klagede beboerne i Åsted sogn over, at vejen fra stenki til udskibningspladsen ofte stod under vand, og Viborg Amt formidlede, at vejen på det yderste stykke kunne istandsættes og omlægges mod øst.¹⁴

Engvejen fra Risum til Åsted Torp, tegnet 1899 af Emilie Demant Hansen (g. Hatt), Selde.

I baggrunden til højre anes Knuden på Fur.

Vejlen findes 1908 ifl. vejsynsprotokollen 1881-1950 opdelt i 40 parter, hvoraf bl.a. de handlende i Selde betaler størstedelen. Samme år bygges broen over Hinnerup å ved Torp.

Man enedes om at indgrøfte vejen samt lægge de fornødne rørledninger under vejen og ligeledes lade den jævne og planere i en bredde af 12 alen.

Udsnit af sognematrikelkort o.1850 - Åsted sogn, Nøregsteden. Sæbygård - matr. 4 og Sæbygårds mølle - matr. 7.

På kortet ses tydeligt afløbet fra Grynderup sø, med småsøer, mølle-dæmninger og mølledam.

I forbindelse med afvandingen fik mølleren en erstatning for tabt møllevand og erstattede vandmøllen med en vindmølle, hvis tomt endnu ses lige syd for vejen og NV for mølledammen. Copyright.

Hinnerup Å er reguleret og udrettet ved anlægsarbejder i 1880'erne, 1920'erne og 1950'erne, hvorved åens løb flyttedes til ådalens rand mod øst.

Også det nedre løb fra Torp bro til fjorden er udrettet, således at der mellem den gamle vej til Akselhavn og det nuværende åløb ligger et sumpet område med det gamle åløbs snoinger.

På vejfortegnelserne for Selde-Åsted landkommune har den gamle vej siden vejloven af 1867 figureret som en del af kommunevejen »fra Åsted Kirke til Fjorden«. I 1994 nedlagde kommunalbestyrelsen den gamle, naturskønne vej i engene med stenki - til fordel for en kørevej/sti på åbrinken. Det er imidlertid stadig muligt at gå, cykle og køre til åmundingen ved Akselhavn. Og stenki ligger endnu sikker i engene til højre for den nye vej.

I 1908 byggedes bro over åen til erstatning for det gamle vadested. Kassebogen for Selde-Åsted landkommune viser, at gående dog allerede inden da kunne komme tørskoede over åen: Den 1.3.1905 betaltes kr. 9.55 for »Fjæl til gangbroen ved Torp ved Maren Torp«. 13.9. udviser kassebogen udgifter til reparationer af gangbroen: Niels Jepsen for bolte, 5 kr., Jens P. Brink for arbejde ved broen, 10 kr og søm fra brugsföreningen til Torp Bro for 2.85 kr.

Samme dato føres under indtægter »Indkommen ved Salg af Gangbræt ved Torp« - 2 kr!¹⁵

Samtidig med brobyggeriet i 1908 omlagdes vejen fra vadestedet over bakkerne syd for gårdene »Torp« (nu nedrevet) mod »Hiordbusk« og »Sæbygaard«, - til

Hinnerup Å's udretning mod øst, 16.4.1927. Der byggedes et stort dige af engtørv, og å-siderne forstærkedes med sammenbundne pæle, nedrammet i bunden.

erstatning for den gamle engvej på rimmerne nedenfor bakkerne.

Dette gamle vejspor kan endnu anes i landskabet. Ved tilkørselen til den nuværende asfalteret vej ved Sæbygårds Mølle krydsede den et gammelt trækspor for sildevod, der endnu ses. I »krydset« ligger vist nok en lav oldtidshøj - et godt mål i uvejsomt vejr.

Øst for Sæbygårds Hage er gode bademuligheder, offentlig strand og rig mulighed for strandvandring. Her lå tidligere »Sæbygårds Mølle« eller »Nørremølle«, hvis ombyggede stuehus endnu ligger på den gamle plads. Mølledæmningerne ses endnu tydeligt syd for vejen, hvor også en lille, hul høj udgør de sidste spor af en vejmølle.²

Og her løb vandet fra Grynnerup sø ud i fjorden efter at have drevet et ret stort mølteri og stamperi, der senere blev udvidet med bageri.

Ved udtørringen af Grynnerup sø afledtes vandet gennem en gravet kanal et stykke vest for møllen. Lodsejerne købte retten til møllelevand af mølleren, der for erstatningen opførte en vindmølle til fremstilling af rugmel, sigtemel og gryn. Endnu i 1930'erne stod et rundt, stensat kammer på mølletomten, men mellemkrigstidens efterspørgsel på vejmateriale gik hårdt ud over de store kampesten, og idag er kun en lav fordybning tilbage i møllehøjen.¹⁶

I forlængelse af den tidligere omtale af gamle stormandsgårde (Skiveegnens Jul 1994 og 1995), skal også nævnes, at væbneren Troels Jensen 1430-53 skrev sig til »Sæbygaard«, der 1546 mageskiftedes fra kronen til »Østergaard«. Sæbygaard ligger NØ for den nu udtørrede »Grynnerup Sø«, og støder mod vest op til det lille Sæby (Søby) sogn. Navnet antyder en gammel tilknytning til dette sogn.¹

Et muligt voldsted for denne gamle væbnergård kunne søges umiddelbart syd for den nuværende plads eller mod den nærtliggende, nu udtørrede sø, måske ved

»Havgaard« (af haug = hegning, væрге), der netop ligger ved »søbredden«, og på samme dyrkede højde som Sæbygaard. Noget voldsted ved søen kendes endnu ikke.²

Kilde- og litteraturhenvisninger

1. Trap-Danmark: 1. udg. 1859, 2. udg. 1872, 3. udg. 1901, 4. udg. 1925, og 5. udg. 1962.
2. Målebordsblade, 1879/1882 ff.
3. Mundtlige oplysninger fra Vagn Knudsen, Fjordvej 94, og fra Jens Peter Damsgaard, Savværksvej 14, begge Junget.
- 4) Sundsøre Lokalhistoriske Arkiv: foto 1937 (for Skive Erhvervs-kontor og Turist Information) med udsigt fra Urhøje.
5. Skivebogen 1915; Gudmund Schütte: »Salling Syssels Oldsaga«, s. 3-59. Her spec. s. 43.
6. Evald Tang Kristensen: »Danske Sagn, som de har lydt i Folkemunde«, 4. afd. - Personalsager, 1896, s. 331 (Sagn nr. 1045 omtaler mageskiftet mellem præsteembedet og »Gl. Jungetgaard«. Som kilde henvises til »liber daticus« v/ Hr. A.S. Stub c.1584-1634).
7. Pontoppidan: »Danske Atlas«, bd. IV, 1768.
8. Skivebogen 1960; August F. Schmidt: »Bemærkninger om Salling Nørre Herred«, s. 105-115.
9. Skiveegnens Jul 1981; Jens V. Olsen: »For 300 år siden sejlede den første færge på Fursund«, s. 16-20.
10. Sundsøre Lokalhistoriske Arkiv: Fotograf Østergaard i Selde, 1895.
11. Sundsøre Lokalhistoriske Arkiv: Korrespondance, beskrivelse, overslag m.v. vedr. en jernbane Sundsøre-Branden og Sundsøre-Jebjerg, 1914-1918.
12. Skivebogen 1965; Otto L. Sørensen: »Det middelalderlige Næsum og Østergaard«, s. 5-24.
13. »Viborg Amts Stednavne«, udgivet af Stednavneudvalget, 1948.
14. Viborg Amts forhandlingsprotokol 3.6.1878, vedr. vejsyn 13.5.1878. (Udskrift, dateret 3.6.1878 findes i Selde-Åsted landkommunes arkiv, journalsager gr. 60, der også indeholder diverse vejfortegnelser.
15. Selde-Åsted landkommunes arkiv, pk. 135/3 - kassebøger 1904/05 og 1905/06.
16. Skive Folkeblad 1943; artikel af Niels S. Bysted: »Sagn og Virkelighed fra Sæbygårds Mølle i Nordsalling«.

I PERIODEN FRA 1. OKTOBER TIL PÅSKE BLIVER SKRALDESPANDENE **IKKE** TØMT.

AFFALD **SKAL** AFLEVERES I SKRALDESPANDENE I SKURET VED NEDKØRSLEN TIL SOMMERHUSOMRÅDET.

HVIS DET I PERIODEN FRA PÅSKE TIL 1. OKTOBER KNIBER MED AFFALDSMÆNGDEN, SKAL OVERSKYDENDE AFFALD AFLEVERES I SKRALDESPANDENE I SKURET VED NEDKØRSLEN TIL SOMMERHUSOMRÅDET.

IN DER ZEIT VOM 1. OKTOBER BIS OSTERN WIRD IM ESKOV-STRANDPARK **KEIN** MÜLL ENTSORGT.

WIR BITTEN SIE DAHER, IHREN MÜLL IN DEM MÜLLCONTAINER IM SCHUPPEN BEI DER EINFAHRT ZUM FERIENHAUSGEBIET ZU ENTSORGEN.

SOLLTE DER PLATZ IN DER MÜLLTonne IN DER ZEIT VON OSTERN BIS 1. OKTOBER NICHT AUSREICHEN, BITTEN WIR SIE EBENFALLS, DEN ABFALL IM CONTAINER IM SCHUPPEN BEI DER EINFAHRT ZUM FERIENHAUSGEBIET ZU ENTSORGEN.

Eskov Strandpark Vandværk

Budget for 2013

	Budget 2013	Realise. 2012	Budget 2012
Beregningsgrundlag for m3-pris			
Rep. & vedligeh.af vandværk & anlæg -50%	10000	5022	10000
Rep. & vedligeh. af borer og pumper -50%	6000	4806	6000
Renholdelse	2000	2750	2000
Elforbrug	13000	11559	10000
Kortlægning vandressourcer	0	0	7200
Tilsyn og kørsel -50%	26000	25582	26000
Grundleje	1300	1220	1000
I ALT	59300	50909	62200

Kalkuleret forbrug: 12.900 m³

Beregningsgrundlag : kr.4,60

BEREGNINGSGRUNDLAG FOR FAST AFGIFT

Rep. & vedligeh. af vandværk & anlæg -50%	10000	5022	10000
Rep. & vedligeh. af borer og pumper -50%	6000	4806	6000
Småanskaffelser	1000	347	1000
Forsikringer	5600	4351	5600
Kasserer	8000	7585	8000
Kommunikation	2800	2880	2800
Opkrævning af afgifter	29500	29121	26500
Revision	5000	5000	8000
Generalforsamling	10000	14178	10000
Porto / papir m.m.	1500	1814	1500
Mobiltelefon	2000	2149	2000
Eskov nyt	4500	5720	4500
Edb support	1000	0	1000
Kontingenter m.m.	4000	4120	4000
Kursus	2000	0	0
Vandprøver	9000	0	9000
Bestyrelsesmøder samt kørsel	7000	2318	9000
Tilsyn og kørsel -50%	26000	25582	26000
Advokathjælp	1000	13010	1000
Diverse	0	259	0
Tab på debitorer	0	0	0
I ALT	135900	128262	135900

Antal forbrugere : 292

Kr. 135.900

465,41

ESKOV STRANDPARK VANDVÆRK

TAKSTBLAD 2013

Fast afgift:

Drift
465 + moms

Ledningsnet
150 + moms

Målerleje
60 + moms

Kubikmeterpris: 4,60 excl. moms og grønne afgifter

Gebyrer i øvrigt:

Gebyr for manglende flyttemeddelelse:	100 kr.
Rykkergebyr ved manglende betaling:	100 kr.
Gebyr ved brud på plombe ved vandmåler:	500 kr.
Gebyr for lukning af vandtilførsel:	500 kr.
Gebyr for flytteopgørelse – efter anmodning	150 kr.

Betales vandafgift og gebyrer ikke efter 1. rykker, afbrydes vandforsyningen uden yderligere varsel, og sagen overgives til inddrivelse gennem retslig incasso.

Lukkegebyr og skyldige afgifter skal betales forud for genåbning af vandforsyningen.

Lukning af vandforsyningen vil ske ved plombering af hovedhanen. Eventuelt brud af denne plombe medfører, at vandværket kan fastsætte forbruget skønsmæssigt og vil medføre politianmeldelse.

Tilslutning af nye forbrugere

Fast afgift på kr. 6.500,00 med tillæg omkostninger til fremføring af ledning, tinglysning jfr. vandværkets regulativ.

Alle priser er excl. moms.

Praktisk oplysninger

Takstbladet for 2013 og fremefter skal sendes til Skive Kommune, Teknisk Forvaltning til godkendelse inden takstbladet sendes til Skive Vand A/S.

Husk at meddele ændringer som salg og flytning til EnergiMidt

Vandværkspasser:

Tlf. 40 16 62 04

Agner Jensen,
Floutrupvej 10, Selde,
7870 Roslev
Tlf. 97 59 62 04
sonja-agner@c.dk

Administration:

Tlf. 97 59 60 96

Knud Bækgaard,
Skivevej 9, Selde
7870 Roslev
knudselde@gmail.com

EgerisVin.dk

Dronningensgade 8

7000 Fredericia

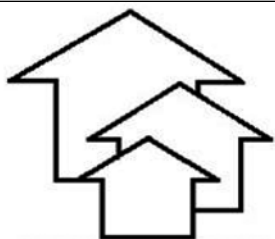
tlf.: 97513632 / 22852389

www.egerisvin.dk

Godt tilbud
kr. 45,00 pr. stk.
3 stk. for kr. 125,00

Vina Oria er en god hverdags- og terrasse vin fra Spanien og fås i Hvidvin, Rosé og Rødvin.

Bestil din vin på nettet og hent den hos:
 Verner Hansen, Eskovvej 13,
 Eskov eller
 Kurt Pehrson,
 Stranddalen 14, Eskov

Tømrerfirmaet Din Bolig

/Tømrermester Allan Madsen

Alt tømrer/snedkerarbejde udføres, som del- eller total entreprise.

Opmåling, rådgivning samt tilbud er en del af den gode service og dermed uden beregning.

Mit håndværk er konsekvent baseret på en forudgående drøftelse af jeres projekt efterfulgt af et troværdigt tilbud. Kommunikation er nøgleordet således at fejl og misforståelser undgås.

 Find os på Facebook

Tømrerfirmaet Din Bolig - Rærupvej 6, 7870 Roslev - Tlf: 28 93 45 46
 CVR-nr. 32963803 - Mail : Din-Bolig@live.dk - Web : www.Din-Bolig.net

Skive Anlæg & Entreprenør

Bostrupvej 5, 7870 Roslev

Tlf.: 21 91 29 97

Se mere på: www.skiveae.dk

- Træfældning & Beskæring
- Stubfræsning
- Anlægning af græsplæner
- Græsslåning mm.
- Belægningsarbejde
- Alt i maskiner m/fører

Eskov Strandpark Grundejerforening

Formand: Verner Hansen

Eskovvej 13 9759 6912
Eskov Strandpark 2266 0791
7870 Roslev asbjerg@dlgpost.dk

Næstformand: John Kristian Wolff

Overbæk 9, Jegerup 7454 1097
6500 Vojens 2099 1097
Stranddalen 113 ingagw@live.dk

Kasserer: Kurt Pehrson

Dronningensgade 8,1 9751 3632
7000 Fredericia 2285 2389
Stranddalen 14 kpehrson@mail.tele.dk

Alt mulig mand: Svend Marcussen

Skovbakken 21 9752 7761
7800 Skive 2021 6822
Eskovvej 34 svendmac@mail.dk

Sekretær: Irene Rosenberg

Sdr. Vilstrupvej 157 2624 0073
6000 Kolding
Kystvejen 7 kystvejen7@gmail.com

Eskov Strandpark Vandværk

Jens Skytte Jensen
Storegade 33 V, 3 sal.
8850 Bjerringbro

Formand

8668 1687

Carsten Bendtsen
Ørnevej 26
7400 Herning

Næstformand

9722 3498

Knud Bækgaard
Skivevej 9, Selde, 7870 Roslev
ib-kb@mail.tele.dk

Administration

9759 6096

Johannes Jørgensen
Norgaardsvej 15
7800 Skive

9752 6553

Agner Jensen
Floustrupvej 10, Selde
7870 Roslev

9759 6204

Eskov Strandpark Vandværk
☎ 4016 6204

Tilsyn: Agner Jensen
☎ privat: 9759 6204

Afsender:

Demuth

GRAFISK BUREAU

Allinggårdsvej 106
8600 Silkeborg

Afsenderen underrettes
om varig adresseændring.

NØGLEUDLEVERING BAKE OFF · POSTHUS TIPS & LOTTO · APOTEK

Åbent alle ugens dage
kl. 7.30 - 19.00

Dagli' Brugsen Selde

Skivevej 7, Selde, 7870 Roslev - Tlf. 97 59 60 04